

๑. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- รัฐบาลภายใต้การนำของท่านนายกรัฐมนตรี (พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา) ได้เข้ามาบริหารประเทศ เป็นเวลากว่า ๔ ปี ได้วางรากฐาน โดยมุ่งไปไก่ใน ๒๐ ปีข้างหน้า กำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (ปี ๖๑ – ๘๐)
- ให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว มีรายได้ปานกลาง ค่อนข้างสูง โดยมีดัชนักพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน มุ่งเน้น การพัฒนา ที่ลดความเหลื่อมล้ำในสังคม และไม่ทิ้ง ใครไว้ข้างหลัง
- ประกอบด้วยยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ดังนี้
  - ด้านความมั่นคง
  - ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
  - ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากร มนุษย์
  - ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
  - ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม
  - ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบบริหารภาครัฐ
- ได้แก้ปัญหาของประเทศอย่างมาก many เช่น การออกกฎหมายกว่า ๔๐๐ ฉบับ การปฏิรูปประเทศไทยในด้าน ต่างๆ ๑๑ ด้าน เร่งพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม , GDP ๔.๕ , สถาไฟความเร็วสูง , สถาไฟรายคู่ , ถนน ๔,๐๐๐ กม. , เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ

๒. การกิจของกระทรวงแรงงาน

- สรุปใจความสำคัญ ของพระราชดำรัสของ ใน หลวง ร.๙ ในพิธีเปิดงานแนะแนวอาชีพและ แข่งขันฝีมือช่างของสไมส์โรടารี กรุงเทพฯ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒ มี.ค. ๒๕๖๓ มี ๓ ประการ ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของกระทรวงแรงงาน ได้แก่

- การให้ความรู้ตามหลักวิทยาการ
- ปรับปรุงให้มีฝีมือ ประณีต มี ประสิทธิภาพ และมาตรฐาน
- การจัดทำงาน และหาตลาดเพื่อช่วยให้ มีงานทำ และส่งเสริมการมีรายได้

• วิสัยทัศน์กระทรวงแรงงาน :

“แรงงานมีศักยภาพสูง และคุณภาพชีวิตที่ดี”

- กระทรวง มีภารกิจสำคัญ ๔ ส่วน ที่สอดคล้องกัน คือ

- ทำให้คนมีงานทำ (หางานให้คนไทย) : กกจ.
- เพิ่มทักษะฝีมือแรงงาน (คุณภาพฝีมือ/ ฝึก ฝีมือแรงงานเพื่อให้มีโอกาสงาน และแรงงาน เดิมมีทักษะสูงขึ้น) : กพร.
- การคุ้มครองแรงงาน : กสร. (การดูแล คุ้มครอง และคุณภาพชีวิตแรงงาน)
- การประกันสังคม : สปส. (สร้างหลักประกัน ทางสังคมแก่แรงงานทั้งในระบบ และนอก ระบบ)

๓. สถานการณ์ของแรงงาน

- ประชากรไทยมีประมาณ ๖๖,๑๗๘,๕๐๓ คน
- กำลังแรงงานรวม ๓๘.๗๔ ล้านคน
- มีงานทำ ๓๘.๒๖ ล้านคน
มีผู้ว่างงานประมาณ ๓๖๔,๐๐๐ คน
คิดเป็น ๑ % น้อยสุดที่อันดับ ๔ ของโลก
- มีแรงงานในระบบรวม ๑๖.๙๐ ล้านคน
- แรงงานนอกระบบ ๒๐.๘๐ ล้านคน
- แรงงานไทยในต่างประเทศ ๔๗๔,๕๐๓ คน
- รายได้ส่งกลับประเทศไทย ๑๔๑,๘๘๐ ล้านบาท
- การคุ้มครองแรงงาน ประกันสังคม ๑๕.๙ ล้านคน
- แรงงานในระบบ(ม.๓๓) ๑๑.๕๗ ล้านคน
- แรงงานนอกระบบ(ม.๓๘,๔๐) ๔.๓๔ ล้านคน
- แรงงานต่างด้าวในประเทศไทย ๓.๓๑ ล้านคน

๔. การทำงานในปีที่ผ่านมา (ผลงานในปี ๒๕๖๑)

- ในปี ๒๕๖๑ กระทรวงแรงงาน กำหนดนโยบายในการขับเคลื่อน คือ ๓ A (๑๑-๔-๖) "ได้แก่ Agenda ๑๑ ข้อ / Area ๔ ข้อ / Administration ๖ ข้อ
- โดยกระทรวงแรงงาน มีภารกิจสำคัญ ใน ๔ เรื่อง คือ การทำงานให้คุณภาพยำ การยกระดับพัฒนาฝีมือแรงงานให้ได้มาตรฐาน สร้างโอกาสการทำงาน การคุ้มครองดูแล ความปลอดภัยในการทำงาน และการสร้างหลักประกันทางสังคมให้แก่แรงงาน โดยมีผลงานที่สำคัญหลายเรื่อง คือ

- (๑) การทำงาน, การบริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน :
ในปี ๒๕๖๑ กระทรวงแรงงานได้ขับเคลื่อนให้คุณภาพได้มีงานทำ
  - จากกำลังแรงงานของไทย จำนวน ๓๘.๗๔ ล้านคน
  - มีงานทำ จำนวน ๓๘.๒๖ ล้านคน
  - มีผู้ว่างงานเพียง ๓๖๙,๐๐๐ คน คิดเป็น ๑ % เท่านั้น ซึ่ง น้อยเป็นอันดับ ๔ ของโลก
  - มีแผนงาน โครงการ ขับเคลื่อนที่สำคัญหลายเรื่อง ได้แก่
  - แก้ไขปัญหาผู้جبบปริญญาตัวรีว่างงาน : มีการจัดตั้งศูนย์ ที่นี่มีงานทำ : Job ready center จำนวน ๑๑ ศูนย์ และโครงการ Line Job ให้บริการจัดหางาน
    - / จัดหางาน มีผู้รับบริการข้อมูล ๓๔๔,๐๐๒ คน
    - / สามารถบรรจุได้งานแล้ว ๖๙,๖๒๑ คน
  - ยุวแรงงาน : การส่งเสริมการมีงานทำ และสร้างวินัย เตรียมสู่ตลาดแรงงาน
    - / เข้าทำงานในสถานประกอบการ ๓๕,๔๐๓ คน
    - / สร้างรายได้ประมาณ ๔๘.๘๒ ล้านบาท
  - การสร้างงาน ฝึกอาชีพผู้ต้องขัง
    - / ฝึกอาชีพ และส่งเสริมอาชีพ จำนวน ๘๓,๙๑๒ คน

- ส่งเสริมการทำงานคนพิการได้รับการบรรจุงาน ๕,๙๙๘ คน
- การส่งเสริมการรับধุนไปทำที่บ้าน ๑,๐๔๖ คน
- มาตรการคุ้มครองอาชีพแรงงานไทย : ได้กำหนดงานห้ามคนต่างด้าวประกอบอาชีพ จำนวน ๓๙ สาขาอาชีพ
- ส่งเสริมแรงงานไทยทำงานในต่างประเทศได้ ๑๗๔,๗๐๑ คน มีรายได้ส่งกลับถึง ๑๔๑,๘๘๐ ล้านบาท รวมถึงมีการช่วยเหลือแรงงานในต่างประเทศกว่า ๕,๐๐๐ ราย
  - ปี ๖๑ : จัดส่งแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศกว่า ๑๐ ประเทศ จำนวน ๖๑,๖๔๖ คน โดย ๔ อันดับแรก ได้แก่
    - ไหוואן ..... คน รายได้ ๒๒,๐๐๐ บาท/เดือน
    - เกาะหลีตี้ ..... คน รายได้ ๑๖,๐๐๐ บาท/เดือน
    - อิสราเอล ..... คน รายได้ ๔๕,๐๐๐ บาท/เดือน
    - ญี่ปุ่น ..... คน รายได้ ๔๐,๘๐๐ บาท/เดือน
  - สรุปรายได้เฉลี่ยรายเดือนของแรงงานประมาณ ๓๐,๐๐๐ บาท
- การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน และปัญหาแรงงานผิดกฎหมาย
  - จัดระเบียบแรงงานต่างด้าว ๑.๑๖ ล้านคน ทำให้แรงงานเข้าสู่ระบบ
  - แก้ไขปัญหาค้ามนุษย์ด้านแรงงาน, ประมงผิดกฎหมาย ๒๒ ชาติ ชาติไทยและสแกมปานด้าแรงงานประมาณ ๑๗๑,๗๗๘ คน
  - การแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงานประมาณทั่วไป ซึ่งต้องการแรงงานจำนวนประมาณ ๕๓,๐๐๐ คน , กำหนดมาตรการแก้ไข ๓ มาตรการ (ขยายเวลากรุ๊ป ม.๘๓ เดิม ๒ ปี / MOU ๓ ลัญชาติ อนุญาต ๔ ปี / มาตรการเร่งด่วนชั่วคราว ม.๘๓ อนุญาต ๑ ปี) ขณะนี้สามารถจัดหาแรงงานได้ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน และยังคงดำเนินการจัดหาต่อเนื่อง
  - ลงนามในพิธีสารส่วนเสริมอนุสัญญา (PTE) ว่าด้วยเรื่องแรงงานบังคับ : ปราบปรามการเกณฑ์แรงงาน หรือการใช้แรงงานบังคับในทุกรูปแบบส่งเสริมระบบ...

๔. การทำงาน/ ผลงานในปี ๒๕๖๑ (ต่อ)

การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน และปัญหาแรงงานผิดกฎหมาย (ต่อ)

- ส่งเสริมระบบการนำเข้าแรงงานต่างด้าวเพื่อแก้ไขปัญหาขาดแคลนแรงงาน ให้เป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย ในระบบ MOU
- การสกัดกันการลักลอบไปทำงาน ในสารานุรักษ์เกาหลี
  - / ตรวจสอบการเดินทางไป ๑,๒๗๓ คน
  - / รับงบการเดินทาง ๑,๐๑๙ คน
  - / แรงงานสมัครใจกลับประเทศกว่า ๗,๕๓๘ คน

๕ การยกระดับพัฒนาฝีมือแรงงาน

- ผู้มีรายได้น้อย ได้รับการฝึกทักษะอาชีพ ๒๘๙,๔๑๗ คน
- ยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (UpSkill) รองรับ ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ในเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐ แห่ง จำนวน ๑๖๕,๔๕๓ คน
- เตรียมแรงงานรองรับการทำงานในพื้นที่เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) โดยการ ปรับเปลี่ยนทักษะฝีมือ (ReSkill) ๑๐,๙๘๔ คน
- ฝึกอบรมผู้สูงอายุ เพิ่มทักษะและโอกาสในการประกอบอาชีพ ๘,๑๕๙ คน
- เพิ่มขีดความสามารถให้กับแรงงานไทยที่จะไปทำงานต่างประเทศ จำนวน ๕๑,๘๘๑ คน (จากการจัดส่ง ๖๑,๖๔๖ คน ทั้งนี้ กลุ่มที่เดินทางไปด้วยตนเองจะไม่ผ่านการอบรมก่อนไป)

๖ การคุ้มครองแรงงาน สวัสดิการ และความปลอดภัย

- กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ให้สูงสุด ๓๓๐ บาท /วัน : เป็นการกำหนดเพิ่มขึ้น ๖.๔๕% ของอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสูงสุดเดิม(๓๑๐ บาท) ซึ่ง เป็นการเพิ่มในอัตราที่สูงสุดในรอบ ๕ ปี (ปี ๒๕๖-๖๐ / เพิ่มเมื่อปี ๖๐ เพียง ๓.๓๓%) เป็นการเพิ่ม ๒ เท่าจากอัตราเพิ่มปี ๖๐ ทั้งนี้ เป็นอัตราค่าจ้างขั้นต่ำสูงเป็นอันดับ ๓ ของอาเซียน รองจาก ประเทศไทย และบруไน

- กำหนดอัตราค่าจ้างตามมาตรฐานฝีมือแรงงานเพิ่มเติมจากเดิม ๑๕ กลุ่ม อุตสาหกรรม ๖๗ สาขาอาชีพ เป็น ๑๙ กลุ่มอุตสาหกรรม ๔๓ สาขาอาชีพ ซึ่งเป็นการช่วยให้แรงงานได้รับค่าจ้างระดับฝีมือที่เพิ่มขึ้น
- ส่งเสริมความปลอดภัยในการทำงาน Safety Thailand ๑๔,๑๕๗ แห่ง ลูกจ้าง ๑.๐๓ ล้านคน
- ให้บริการระบบโทรศัพท์สายด่วน ๑๕๐๖ (ปี ๒๕๖๑)
  - จำนวน ๔,๓๗๙,๔๖๓ ครั้ง (เฉลี่ยวันละ ๑๒,๐๐๐ ครั้ง)

๗ การสร้างหลักประกันทางสังคม

- ผลักดันสร้างหลักประกันสังคม แก่แรงงานในระบบ และนอกระบบ รวม ๑๕.๕๐ ล้านคน
  - / ในระบบ (ม.๓๓) : ๑๑.๕๗ ล้านคน
  - / นอกระบบ(ม.๓๗+๔๐) : ๔.๓๔ ล้านคน
    - (ม.๓๗) : ๑.๔๕ ล้านคน
    - (ม.๔๐) : ๒.๙๙ ล้านคน
- ขับเคลื่อนประกันสังคม ม.๔๐ กับกลุ่มรถรับจ้างสาธารณะ เฉลี่ยจำนวน ๕,๒๐๐ คน/ เดือน
- พัฒนา หรือเพิ่มสิทธิประโยชน์ให้แก่ผู้ประกันตน :
  - / เพิ่มสิทธิการเบิกค่าใช้จ่ายฝากครรภ์ อีก ๑,๐๐๐ บาท (รวมกับค่าคลอดบุตร เป็น ๑๔,๐๐๐ บาท)
  - / เพิ่มค่าสงเคราะห์บุตร จาก ๔๐๐ บาท เป็น ๖๐๐ บาท
  - / ตรวจสอบประจําปีไม่เสียค่าใช้จ่าย (รพ.ที่ทำประกันตนไว้)
- เพิ่มค่ารักษาพยาบาล กรณีลูกจ้างเจ็บป่วย หรือประสบอันตรายเนื่องจากการทำงาน จาก ๑ ล้านบาท เป็นไม่เกิน ๒ ล้านบาท

๔. การทำงาน/ ผลงานในปี ๒๕๖๑ (ต่อ)

การออกกฎหมายเกี่ยวข้อง

- กระทรวงแรงงาน ได้ผลักดันออกกฎหมาย เพื่อเป็นเครื่องมือในการขับเคลื่อน งาน และเกิดประโยชน์ต่อแรงงานโดยรวม
- ปี ๒๕๖๑ ได้ผลักดันการออกกฎหมายเกี่ยวข้อง รง. รวม ๑๑ ฉบับ / บังคับใช้แล้ว ๓ ฉบับ , รออกพิจารณาของกฎหมาย/สนา. ๓ ฉบับ / ส่งร่างคืนให้กระทรวงทบทวน ๒ ฉบับ / อยุ่รห่วงว่าการดำเนินงานของกรม กระทรวง ๓ ฉบับ กฎหมายที่บังคับใช้แล้ว ๓ ฉบับ ได้แก่

๑. พ.ร.ก.การบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว(ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑
  - เพื่อปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการลดชั้นตอนการอนุมัติ อนุญาต ยกเลิกเรื่อง การกำหนดเขตที่พักอาศัยสำหรับคนต่างด้าว และปรับปรุงเรื่องอัตราไฟช์ ประโยชน์ตั้งกล่าว ส่งผลต่อแรงงานต่างด้าวในประเทศไทยกว่า ๓๓ ล้านคน

๒. พ.ร.บ.กลับเป็นผู้ประกันตน พ.ศ.๒๕๖๑

- เป็นการให้โอกาสแก่ผู้ประกันตนซึ่งขาดสัมภាន ตาม ม.๓๙ ให้ขอ กลับมาเป็นผู้ประกันตนได้
  - เป้าหมายการคืนสิทธิ จำนวน ๗๗๗,๒๒๔ คน
  - คืนสิทธิได้แล้ว ๓๕๖,๒๑๒ คน
  - ไม่ขอคืนสิทธิ ๔๐๔,๕๓๕ คน
  - เนื่องจากได้รับสวัสดิการแห่งรัฐ / เข้ากองทุน กอช. / รับบำเหน็จแล้ว / ไม่มีเงินส่ง / ไม่ประสงค์คืนสิทธิ
  - ออยุ่รห่วงติดตาม ๑๖,๐๗๗ คน

๓. พ.ร.บ.เงินทดแทน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๖๑

- มีผู้ได้รับสิทธิใหม่ จากการขยายความคุ้มครอง (ลูกจ้างชั่วคราว / พนักงาน ราชการในส่วนราชการ / ลูกจ้างสมาคมมูลนิธิ / องค์กรต่างประเทศ) รวม กว่า ๑ ล้านคน
- เพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับผู้ประกันตนเดิมมากขึ้นกว่า ๑๑.๕ ล้านคน

- กฎหมายที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน เนื่องจากแก้ไขปัญหา IUB ตามนโยบายของรัฐบาล มีอยู่จำนวน ๓ ฉบับ ได้แก่
  - ๑) ร่าง พ.ร.บ.ป้องกัน และจัดการใช้แรงงานบังคับ พ.ศ. ...
  - ปรับปรุงกฎหมายสอดคล้องกับส่วนเสริมอนุสัญญา P.๒๙ ว่าด้วย แรงงานบังคับ ค.ศ.๑๙๓๐ : ปรับปรุงการเกณฑ์แรงงาน หรือการใช้ แรงงานบังคับในทุกรูปแบบ
  - ๒) ร่าง พ.ร.บ.แรงงานในการทำการประมง พ.ศ. ...
  - ปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับอนุสัญญา ฉบับที่ ๑๘๘ (๑๙๘๘)
  - เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของแรงงานในภาคประมงทะเล
  - เป็นมาตรฐานสากล ได้รับการยอมรับจากประเทศคู่ค้า
  - ๓) ร่าง พระราชบัญญัติกำหนดกิจการหรือลูกจ้างที่ไม่อยู่ในบังคับตาม กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ...
  - สรุปให้แรงงานที่ไม่ได้ประกอบกิจการ หรือประกอบอาชีพตลอดทั้ง ปี สามารถมีสิทธิเลือกในการทำประกันสังคมได้ (รวมถึงแรงงานภาค ประมงทะเล)

ผลงานในระดับสากล

- อันดับ ๔ ของโลก ที่มีอัตราการว่างงานน้อยที่สุด (เพียง ๑%)
- ได้รับการปรับอันดับสถานการณ์การค้ามนุษย์จาก Tier ๒ Watch List เป็น Tier ๑ (ปี ๒๕๖๑) เป็นการได้รับอันดับดีที่สุดในรอบ ๕ ปี (นับตั้งแต่ปี ๒๕๕๓)
- ได้รับการจัดอันดับเป็นประเทศที่มีความสำเร็จมาก เป็นระดับสูงสุด เรื่อง จัดการใช้แรงงานเด็กในรูปแบบที่ Lewinsky เป็นปีที่ ๒ ต่อเนื่อง
- เจ้าหนี้ภัยทองแข่งขันฝีมือแรงงานเยาวชนอาเซียน (๑๖ เจ้าหนี้ภัยทอง ; ๔ เจ้าหนี้ภัยเงิน , ๓. เจ้าหนี้ภัยทองแดง)
- การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน ภาครัฐ (ITA) คะแนน ๘๕.๑๔ สูงขึ้นจากปี ๖๐

สถานการณ์และแนวโน้มด้านแรงงานปี ๖๒

- จากข้อมูลจากเอกสารการศึกษาของสหประชาชาติ ปี ค.ศ.๒๐๑๕ โลกในทศวรรษหน้า (๑๐ ปีข้างหน้า) จะเชิงลุกับการเปลี่ยนแปลงขนาดใหญ่ ๕ ประดีเด็น
  - ๑) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร : จากการปรับเปลี่ยนโครงสร้างประชากร จากร惚อุบัติเตี่ยวนำขึ้น ประชากรแต่งงานน้อย และมีบุตรลดลง การแพทย์ที่ดีขึ้น ประชากรวัยทำงานลดลง เกิดสังคมผู้สูงวัย
  - ๒) การเปลี่ยนชื่ออำนาจเศรษฐกิจโลก : การขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศกำลังพัฒนาที่เกิดใหม่ (E) รวมถึงความขัดแย้งทางการค้าระหว่างประเทศมหาอำนาจ ที่จะส่งผลกระทบไทย มีจีดีพีลดลงต่อเนื่อง
  - ๓) การลดลงของทรัพยากร และการเปลี่ยนแปลงทางสภาพอากาศ : ขึ้นถึงการลดลงของทรัพยากรในการบริโภคอย่างต่อเนื่อง
  - ๔) ความก้าวหน้าในการพัฒนาเทคโนโลยี : การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม ที่สำคัญคือ ระบบบินเทอร์เน็ต , ปัญญาประดิษฐ์ ต่างๆ เหล่านี้ เป็นการเปลี่ยนรูปแบบแรงงาน ทั้งกระบวนการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการภายในกิจการ มีธุรกิจใหม่เกิดขึ้นง่าย
  - ๕) การเติบโตของสังคมเมือง : จากผลการพัฒนาเทคโนโลยี ส่งผลให้วิถีชีวิต ประชากรในเมืองดีขึ้น ทำให้มีการกระจายตัวของประชากรในเมือง
- มองถึงสถานการณ์เศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ที่มีผลกระทบต่อรูปแบบตลาดแรงงาน พบร่วม
  - ไทยมีประชากร อายุ ๖๖ ล้านคน โดยอยู่ในกำลังแรงงาน ๓๔.๗๔ ล้านคน โดยในจำนวนนี้มีงานทำ ๓๙.๒๖ ล้านคน และมีผู้ว่างงานอายุ ๓๖๕,๐๐๐ คน ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ต่ำ สุดเป็นอันดับ ๔ ของโลก คือเพียง ๑% เท่านั้น
  - มีผู้สูงอายุอยู่จำนวนมาก ๑๑.๓๕ ล้านคน และมีแนวโน้มสูงขึ้นต่อเนื่อง ซึ่งประเทศไทยก้าวสู่สังคมผู้สูงอายุ มาตั้งแต่ปี ๒๕๔๕ คาดว่าในปี ๒๕๖๕ จะเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์
- แรงงานในระบบ มีแรงงานนอกระบบอยู่ถึง ๒๐.๘๐ ล้านคน โดยเข้าอยู่ในระบบประกันสังคม จำนวน ๒.๗๙ ล้านคน
- การสถานการณ์แนวโน้มตั้งกล่าว มีผลต่อการกำหนดแนวทาง การพัฒนาประเทศ ซึ่ง รัฐบาลได้กำหนดด้วยทฤษฎี ๒๐ ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาแรงงานตลาดแรงงาน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง ได้แก่
  - ๑) การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
  - ๒) การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
  - ๓) การสร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม
- จากยุทธศาสตร์ตั้งกล่าว รัฐบาลมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อขยายขีดความสามารถและพัฒนาคุณภาพการให้บริการ เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง และพื้นที่เศรษฐกิจหลัก ส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของทุกกลุ่มในสังคม อาทิ
  - การพัฒนาเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก (EEC) , การพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ ๑๐ แห่ง
  - การก่อสร้างรถไฟความเร็วสูง อาทิ สาย กทม.-โคราช
  - รถไฟฟ้าทั่วไป อาทิ โคราช - ขอนแก่น , ลพบุรี - ปากน้ำโพ , นครปฐม-ชุมพร
  - ถนนมหอเทอร์เรย์ อาทิ บางใหญ่-กาญจนบุรี , บางปะอิน - โคราช
  - ท่าเรือน้ำลึก อาทิ แหลมฉบัง(ส่วนต่อเติม)
  - ท่าอากาศยาน อาทิ ท่าอากาศยานสุวรรณภูมิระยะที่ ๒

ทิศทาง / การขับเคลื่อนงาน

- เพื่อให้รองรับกับทิศทางการพัฒนาของโลก และประเทศไทย กระทรวงแรงงาน มุ่งสร้างแรงงานที่มีศักยภาพสูง และคุณภาพชีวิตที่ดี สอดรับกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม ทั้งเรื่องการขาดแคลนแรงงานด้านต่างๆ การเป็นสังคมผู้สูงอายุ รวมถึงดูแลแรงงานนอกระบบ กลุ่มแรงงานเฉพาะ (ผู้พิการ ผู้ต้องขัง)
- รายังคงกำหนดนโยบายเป็น ๓ A (๓-๔-๗) คือ Agenda Based ๓ ข้อ / Area Based ๔ ข้อ / Administration Based ๗ ข้อ
  - โดยได้มีการปรับเปลี่ยนจากการสร้างความท้าทายให้กับตัวเอง ทั้งในเรื่องที่เป็นนโยบายของรัฐบาล ที่ รง. เป็นหน่วยรับผิดชอบหลัก และร่วมบูรณาการกับกระทรวง หรือหน่วยงานรับผิดชอบอื่นๆ
- การกิจ ๓ ครอบงำ คือ การทำงานให้กับคนไทย , การยกระดับฝีมือแรงงาน และการคุ้มครอง สร้างหลักประกันสังคมของแรงงาน
- ทิศทางการดำเนินงาน เป็นการขับเคลื่อนต่อเนื่อง และเพิ่มเติมตามบริบทสถานการณ์แรงงาน ที่มองทั้งปัจจุบัน และอนาคต
  - ยึดหลักของยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ เป็นตัวตั้งในการกำหนดนโยบายและแผนการดำเนินงานที่สอดคล้องของกระทรวงแรงงาน

(๑) การทำงานให้กับคนไทย :

- การส่งเสริมการมีงานทำในประเทศไทย
  - บริหารจัดงานให้คนไทยมีงานทำกว่า ๔๕,๐๐๐ อัตรา / หางานทำในประเทศไทยกว่า ๕๐,๐๐๐ อัตรา ผ่านตู้งาน (Job Box) ๕๐๐ ตู้ทั่วประเทศ และศูนย์บริการจัดหางาน (Smart Job Center)
  - / ส่งเสริมการไปทำงานในต่างประเทศกว่า ๔๕,๐๐๐ อัตรา ผ่านโมบายแอพพลิเคชั่น (TOEA Application)

- ส่งเสริมการทำงานในพื้นที่ EEC จำนวน ๑๕,๕๙๖ คน (แรงงานทักษะฝีมือประมาณ ๓,๐๐๐ คน , หัวไบประมาณ ๑๒,๐๐๐ คน)
  - : กลุ่มผู้ประกอบการ/ โรงงาน เข้าร่วม ๑,๐๖๖ แห่ง
  - : ขับเคลื่อนโดยการจัดตั้ง ศูนย์บริหารแรงงาน EEC ขึ้นที่ จ.ชลบุรี / มีการรวมบริการเบ็ดเสร็จ ทั้งศูนย์กลางข้อมูลแรงงาน / การ Matching งาน / การให้บริการใบอนุญาตทำงาน / การตรวจสอบทราบนุญาตอยู่ในราชอาณาจักร/การพัฒนาฝีมือแรงงาน / ให้ความคุ้มครองแรงงาน
  - : ส่งเสริมสถานประกอบการให้พัฒนาทักษะฝีมือลูกจ้างของตนเอง ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ.๒๕๔๕ จำนวน ๕๗๕,๓๖๑ คน จากสถานประกอบการ แห่ง
  - : บริการผ่านทางระบบเทคโนโลยี ได้แก่ ระบบ Single Window for Visa and Work Permit สำหรับคนต่างด้าว บนสมาร์ทโฟน เป็นการอำนวยความสะดวก ลดเอกสาร ลดขั้นตอน และระยะเวลาการยื่น รวมถึงการนัดหมายที่ถูกต้องแม่นยำ
- ส่งเสริมการมีงานทำให้กับผู้สูงอายุและคนพิการ ๑๑๐,๐๐๐ คน (ปี ๖๑ บรรจุงานผู้พิการได้ ๘,๙๒๔ คน , ฝึกอบรมผู้สูงอายุ ๘,๑๕๔ คน)
- ส่งเสริมการจ้างงานข้าวแรงงาน ๕๐,๐๐๐ คน (ปี ๖๑ : เป้า ๓๐,๐๐๐ คน)
- ส่งเสริมการมีงานทำให้กับผู้ต้องขัง ๔๕,๐๐๐ คน (ปี ๖๑ : เป้า ๓๗,๐๐๐ คน)
- การส่งเสริมการรับงานไปทำที่บ้าน ๕,๐๐๐ คน
- มาตรการคุ้มครองอาชีพแรงงานไทย : ได้กำหนดงานห้ามคนต่างด้าวประกอบอาชีพ จำนวน ๔๐ สาขาอาชีพ (เพิ่มงานการนวดไทย เพื่อรักษาอัตลักษณ์ไทย)

พิชทาง / การขับเคลื่อนงาน (ต่อ)

• การส่งเสริมแรงงานไทยไปทำงานในต่างประเทศ

- ส่งเสริมแรงงานไทยไปทำงาน ตปท. ๔๕,๐๐๐ คน
- มีการฝึกผู้มีอุปกรณ์ จัดการอบรมให้กับแรงงานก่อนเดินทาง

๒) การยกระดับฝีมือแรงงาน :

- ยกระดับทักษะฝีมือเป็นแรงงานคุณภาพ ๕๙,๓๐๐ คน ได้แก่ สาขาหุ่นยนต์ และ AI / เทคโนโลยีการผลิต / แมคคาทรอนิกส์ / ดิจิทัล / ช่างไฟฟ้า อิเล็กทรอนิกส์ และคอมพิวเตอร์ฯลฯ
- พัฒนาทักษะฝีมือแรงงาน รองรับ ๑๐ อุตสาหกรรม EEC ๗,๘๘๐ คน
- ส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน ตาม พ.ร.บ.ส่งเสริมฯ ๓.๗ ล้านคน
- ส่งเสริมงานช่างประชารัฐในชุมชน กว่า ๑๔,๐๐๐ คน ใน ๘๑,๙๖๒ ชุมชน
- บริการเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทาง YouTube กว่า ๑๗๔ เรื่อง และสมัครเข้ารับการพัฒนาทักษะ ๔.๐ กว่า ๒๕๖ หลักสูตร รองรับ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น ช่างควบคุมหุ่นยนต์ ช่างควบคุมเครื่องกลึง ใน อุตสาหกรรมยานยนต์

๓) การคุ้มครอง ความปลอดภัย และสร้างหลักประกันทางสังคมของแรงงาน :

- ขับเคลื่อน Safety Thailand ๕๕๐ แห่ง ลูกจ้าง ๑๗๗,๕๐๐ คน
- ส่งเสริมหลักประกัน และคุ้มครองแรงงานนอกรอบบ ๑,๐๖๖,๖๐๐ คน (เป้าหมาย ให้ได้ ๕ ล้านคน ภายใน ๕ ปี (ปี๖๒))
- ตาม พ.ร.บ. เงินทดแทน ฉบับใหม่ ให้เพิ่มจำนวนผู้มีสิทธิ และเพิ่มสิทธิประโยชน์ / ขยายความคุ้มครอง สรุกจ้างชั่วคราว และพนักงานราชการ ในส่วนราชการ และลูกจ้างของสมาคม มูลนิธิ รวมทั้งองค์กรต่างประเทศกว่า ๑ ล้านคน ซึ่งเป็นผู้ได้สิทธิใหม่
- / เพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับผู้ประกันตนเดิม ๑๑. ๕ ล้านคน

- ผู้ประกันตนกว่า ๑๓ ล้านคน เจ็บป่วย ฉุกเฉิน วิกฤต มีสิทธิทุกที่ เพียง พกบัตรประชาชนใบเดียว รักษาได้ทุกโรงพยาบาลทั้งรัฐ และเอกชนทั่ว ประเทศไทย (๗๗ ชั่วโมงแรก) มี.ร.พ. หลักและเครือข่ายเข้าร่วม จำนวน ๔,๐๒๒ แห่ง และเพิ่มการเข้าถึงบริการตรวจสุขภาพเชิงรุกในสถานประกอบการทั่วประเทศ

• งานขับเคลื่อนที่สำคัญอื่นๆ

- อนุสัญญา C๗๘ เพื่อประโยชน์ของคุณภาพชีวิตแรงงาน และการ ยอมรับใน ระดับนานาชาติ ภาคลักษณ์ที่ดีขึ้นของประเทศไทย
- เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ปัญหาการใช้แรงงานบังคับ และ การค้ามนุษย์ด้านแรงงาน เพื่อเป้าหมายการจัดอันดับที่ดีขึ้น (Tier) รวมถึงเพิ่มความเข้มข้นในการป้องกันและแก้ไขการใช้แรงงานเด็กใน รูปแบบที่เลวร้ายที่
- เพิ่มประสิทธิภาพ ในเรื่องการป้องกัน ยับยั้ง และแก้ไขปัญหาแรงงาน ถูกหลอกลวงไปทำงานในต่างประเทศ รวมถึงการดูแลสภาพการทำงาน และความเป็นอยู่ของแรงงานไทยในต่างประเทศ / มีเป้าหมายตรวจสอบผู้เดินทางผ่านด่านคนหางาน ๕๖,๐๐๐ คน
- ส่งเสริมการนำเข้าแรงงานต่างด้าวในระบบ MOU ๓๕๐,๐๐๐ คน และเร่งรัดดำเนินคดีผู้กระทำความผิด ทั้งนายจ้าง และแรงงานต่างด้าว เพื่อให้แรงงานต่างด้าวในประเทศไทย เป็นแรงงานที่ถูกต้องตามกฎหมาย เท่านั้น
- การวิเคราะห์ติดตาม และการพัฒนาฝีมือแรงงานในอนาคต (AI)
  ๑. การจัดทำข้อมูลสถานการณ์แรงงานในอนาคต
  ๒. การวิจัย แนวโน้ม ความเสี่ยงของกลุ่มสาขาอาชีพที่ได้รับผลกระทบ และแรงงานมีแนวโน้มที่จะว่างงาน

พิศทาง / การขับเคลื่อนงาน (ต่อ)

- การวิเคราะห์ติดตาม และการพัฒนาฝีมือแรงงานในอนาคต (AI) (ต่อ)

๓. กลุ่มอาชีพที่จะมีความก้าวหน้า และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน : มีการวิจัย ศึกษาข้อมูล

- ๑๐ อุตสาหกรรมเป้าหมาย ได้แก่ ยานยนต์สมัยใหม่ อิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะ ห้องเที่ยว廓ลุ่มรายได้ดี ห้องเที่ยวเชิงสุขภาพ เกษตร/เทคโนโลยีชีวภาพ แปรรูปอาหาร หุ่นยนต์เพื่อการอุตสาหกรรม การบิน/โลจิสติกส์
- ๖ อาชีพที่จะไม่ตกงาน (การดูแลสุขภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ พลังงานทางเลือก การสร้างสรรค์คุณภาพ การตลาด และนักวิเคราะห์การเงิน)

๔. แนวทางการดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหา

- เฝ้าระวังติดตามสถานการณ์
- กำหนดแผนเผชิญเหตุ ในช่วงเวลาต่างๆ ของการได้รับผลกระทบ
- การเตรียมการในการให้ข้อมูล ความรู้แก่แรงงาน
- เข้ายุติข้อขัดแย้ง และข้อพิพาทของแรงงาน
- การคุ้มครองสิทธิตามกฎหมายให้กับ แรงงาน ทั้งในเรื่องของสัญญาจ้าง การประกันตน ฯลฯ ที่เป็นผลประโยชน์ของแรงงานที่ต้องได้รับการดูแล คุ้มครอง

• กลไกการขับเคลื่อนตามนโยบาย ๓ A :

- ใช้ระบบของศูนย์ปฏิบัติการ ในการขับเคลื่อนงาน และแก้ไขสถานการณ์
- สร้างฐานข้อมูลร่วมขนาดใหญ่ Big Data
- พื้นที่ให้แรงงานจังหวัด ทำงานบูรณาการร่วมกันกับหน่วยงานในสังกัด กระทรวงแรงงาน และภาคีเครือข่าย
- มีเอกสารของแผน เป็นแผนเดียว
- ควบคู่การพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรของกระทรวงแรงงาน
- มุ่งสู่มาตรฐานระดับสากล